

Nedělní škola: 378. Proč se děti po pandemii chovají ve sboru jinak?

Nedělní škola

Proč se děti po pandemii chovají ve sboru jinak?

Nyní je červen 2024 a od začátku zkušenosti s COVID-19 ve Spojených státech nás dělí čtyři roky. Dopady pandemie jsou však ve službě dětem v církvi stále cítit.

Jako vychovatelka a kazatelka jsem tušila, že se účinky COVID na dětech projeví ještě léta, dokonce desetiletí po pandemii. I nyní se rodiče, duchovní a sbory stále více seznamují s trvalými dopady COVID na děti, zejména pokud jde o utváření jejich víry a vztah ke sboru.

Ačkoli by mnozí z nás rádi prohlásili pandemii za skončenou a šli dál, sbory nemohou ignorovat trvalé vlivy, které se týkají zejména dětí v oblastech socializace, využívání technologií a rodinných rozhodnutí.

Socializace

Jedním z hlavních dopadů pandemie byly sociální zásahy. Článek z [Mayo Clinic Press](#) uvádí: „Není o tom pochyb: Pandemie COVID-19 narušila sociální interakce dětí a dospívajících.“. Děti, které pandemie postihla, zažily dva až tři roky nejen „nového normálu“, ale vůbec žádného skutečného „normálu“, zejména ze sociálního hlediska.

Vzpomeňte si na všechny různé přechody ve společenském životě, kterými jsme prošli: od nařízení zůstat doma, přes společenské kontakty pouze venku, až po účast pouze na malých setkáních a vzdálenost půl metru od sebe, abychom vyjmenovali jen některé.

Léta pandemického sociálního otřesu bezpochyby ovlivnila [sociální dovednosti dětí](#). Socializace je důležitá pro vývoj dítěte, zejména ve vztahu k ostatním.

Alisa Bowmanová píšící pro Mayo Clinic poznamenala: „Když se děti socializují s rodinou a přáteli, učí se široké škále důležitých životních dovedností, včetně schopností:

- regulovat emoce a chování
- chápat, jak jejich chování ovlivňuje ostatní kolem nich
- cítit se spojení s ostatními
- vycházet s ostatními
- cítit se sebejistě ohledně svých schopností
- vážit si myšlenek a odlišností ostatních lidí ve svém okolí
- měnit se
- přijímat odpovědnost za své činy.“

„Čtyři roky od začátku pandemie je zřejmé, že mnoho dětí má potíže ve strukturovaném prostředí, v davu a dokonce i v individuálních interakcích s lidmi mimo nejbližší rodinu.“

Jako vychovatelka, kazatelka a matka jsem viděla trvalé následky narušení společnosti pandemií. Téměř všechny děti, dokonce i dospívající, které pandemii prožily, byly sociálně zasaženy. Čtyři roky od začátku pandemie je zřejmé, že mnoho dětí má problémy ve strukturovaném prostředí, v davu a dokonce i v individuálních interakcích s lidmi mimo nejbližší rodinu.

Jak to však ovlivňuje jejich zkušenost v církvi?

1. *Zpoždění v sociálním vývoji ovlivňuje vyučování ve sboru.* Mnohé sborové osnovy jsou napsány v souladu s obecně přijímaným chápáním dětského vývoje. Pokud však děti vykazují zpoždění v sociálním vývoji (a mentálním, emocionálním a duchovním vývoji), lekce nemusí odpovídat

potřebám dětí. To také ztěžuje výuku dobrovolným učitelům, protože mnozí učitelé učí stejné věkové kategorie již léta a jsou zvyklí na určitý typ chování, který se u dětí postižených pandemií nemusí projevovat.

2. *Nedostatek socializace a účasti na „tradičních“ bohoslužbách po dlouhou dobu ovlivňuje způsob, jakým děti při bohoslužbách a s nimi komunikují.* Za prvé, jako sloužící dětem musím říci, že téměř všechny bohoslužby jsou plánovány s ohledem na dospělé, nikoli na děti, takže bohoslužby tradičně představují pro děti problém, aby se jich mohly plně účastnit. U dětí je to však ještě patrnější od doby pandemie. Děti i dospělí se účastnili bohoslužeb v pyžamech a na gaučích, zatímco snídali; a nyní se od dětí očekává, že budou v lavicích sedět vzpřímeně, ve správný čas vstávat a sedat si a nebudou si dělat přestávky na svačinu nebo na toaletu. To ztěžuje bohoslužbu i rodičům. Dokonce i před pandemií se rodiče často styděli, když se jejich děti v bohoslužebných prostorách chovaly jako děti. Zdá se, že nyní jsou rodiče ještě rozpačitější, protože mnoho sborů jednoduše převzalo předpandemický model a všichni dospělí se přizpůsobili nevyřčeným i vyřčeným normám bohoslužby, zatímco děti se stále ještě orientují v tom, co je to proboha bohoslužba, když strávily stejně času bohoslužbami na gauči jako v lavicích. (Tuto dlouhou větu je třeba číst s opravdovým rozčilením matky s pětiletým a jedenáctiletým dítětem, která se každý týden účastní bohoslužeb).
3. *Interakce s náboženským společenstvím může být pro děti po pandemii obtížnější. Jednou z krásných věcí na církvi je mezigenerační a komunitní aspekt.* Mnoho dětí však o tento kousek společenství víry přišlo, protože se vzdělávaly a účastnily se bohoslužeb ve svých rodinách, na internetu a doma. [Proto](#) „jejich sociální dovednosti vyšly z praxe“. Děti mohou méně často mluvit s lidmi ze sboru mimo okruh své rodiny a služby. Děti se možná méně často budou vzájemně povzbuzovat, radostně tleskat rukama a objímat se. Po celá léta jejich vývoje jim bylo říkáno, aby se držely půl metru od sebe a myly si ruce po každém dotyku, a nyní byly vrženy zpět do společenství věřících, kde existuje jen velmi málo sociálních hranic.

Technologie

Dalším důsledkem pandemie bylo spoléhání se na technologie a jejich přijetí. Na technologiích se

stali závislejší nejen dospělí, ale i děti.

Opět to uvádí [Mayo Clinic](#): „Během pandemie trávily děti na internetu dvakrát více času než před ní.“ Dospělí se snažili vybudovat domácí kanceláře a zvládnout platformy pro online setkávání. Děti se zapojily do školní výuky online. Také proto, že mnoho rodičů pracovalo doma se svými dětmi, spoléhali se rodiče na technologie, aby se o své děti během pracovní doby více starali a bavili je.

Technologie během pandemie nebyly jen o produktivitě, ale také o socializaci. Děti a rodiče přijímali technologie jako zábavu a okno do vnějšího světa.

„Církev se dětem může zdát pomalá, zastaralá a nepodstatná, protože funguje a vypadá úplně jinak než zbytek jejich života.“

Jak tedy pandemické zapojení technologií ovlivňuje církevní zkušenost?

1. *Děti a rodiny přijaly technologie jako nástroj pro učení a zábavu.* Technologie a digitální média jsou pro děti a rodiny každodenní součástí života. Pro mnoho dětí a rodin však při vstupu do sboru existuje jen velmi málo možností, jak se prostřednictvím technologií a digitálních médií zapojit. To má vliv na zapojení a radost ze hry. Sbory jsou obvykle spojovány s radostí z bohoslužby, vzdělávání a společenství. Pokud si však děti a rodiny tyto věci spojily s technologiemi, je pro ně těžké přejít na bohoslužbu, vzdělávání a společenství bez technologií a digitálních nástrojů.
2. *Protože technologie pomáhají vše urychlit a děti s nimi denně pracují, očekávají děti věci rychle a bez pomoci technologií a/nebo digitálních médií jim chybí pozornost.* To může být dalším důvodem, proč se děti po pandemii ještě více snaží zapojit do sborových programů, aktivit a služeb. Církev se dětem může zdát pomalá, zastaralá a nepodstatná, protože funguje a vypadá úplně jinak než zbytek jejich života. Jejich nedostatečné zapojení může vést k nezájmu a/nebo problémům s chováním při účasti ve společenství věřících.

Priority a volba rodiny

A konečně, hlubokým důsledkem pandemie bylo povzbuzení rodinného rozhodování. Během pandemie se rodinné jednotky musely rozhodnout, jak budou žít. Vytvářely si vlastní hranice a postupy. Měly větší zodpovědnost za své rozvrhy. Rodiny měly větší flexibilitu v tom, jak si rozdělit, vyvážit a trávit společný čas.

Když se svět začal znovu otevírat, rodiny přijaly možnost volby, do čeho budou investovat svůj čas a do čeho ne.

Jak tedy tato volba ovlivňuje prožívání církve?

1. *[Návštěvnost sborů](#) se snížila.* Nejenže poklesla návštěvnost sborů, obvykle spojená s nedělní bohoslužbou, ale z mé osobní zkušenosti se snížila i konzistentnost docházky a účasti. Chtěla bych si myslet, že rodiny si dávají větší volnost, pokud jde o návštěvu sboru, protože si osvojily možnost volby. Nyní je účast ve shromáždění pro mnoho rodin méně vázána na zákonická očekávání a více se odvíjí od jejich chuti a možností účastnit se shromáždění. To však znamená, že děti a rodiny jsou „méně zapojené“ v tradičním smyslu.
2. *Větší přijetí osobní volby plus méně důsledná docházka se rovná méně angažovaných a důsledných dobrovolníků.* Méně angažovanosti a důslednosti znamená méně lidí pro udržení sborových služeb a programů. To znamená, že sbory musí stanovit tvrdé priority a přijmout myšlenku volby, pokud jde o programy a služby, místo aby se snažily být univerzální. Změny v prioritách a účasti rodin mají velký dopad na sborový systém. Staré systémy, paradigmat a struktury mají problém přijmout rodiny s odlišnými prioritami a závazky.

Pandemická socializace, technologie a možnost volby mají na sbor hluboký vliv, zejména na děti. Sbory nesmí tyto přetrvávající dopady ignorovat. Děti a rodiny jsou nedílnou součástí společenství věřících. Jejich zapojení je důležité. Sbory proto nesmí ignorovat trvalé následky pandemie a musí se snažit reagovat s laskavostí a rozmyslem.

Sarah Bobergová

[Baptist News Global](#)

Sarah Bobergová

Sarah Bobergová působí jako odborná asistentka křesťanské výchovy a ředitelka grantu *Empowering Families* na *Campbell University Divinity School* v Buies Creeku ve státě New York.

Na *Campbellově univerzitě* získala bakalářský titul v oboru náboženství a magisterský titul v oboru teologie, doktorát z pedagogických studií získala na *University of North Carolina* v Greensboro. Její disertační výzkum se zaměřil na zkušenosti s povoláním baptistických žen ve službě. Působí také jako kazatelka pro děti v baptistickém sboru Ox Hill v Chantilly ve státě Virginia.

-tep-

Můžete také navštívit naši facebookovou stránku [Baptisté – Síť víry](#) nebo facebookovou skupinu [Zpravodaj Baptisté – Síť víry](#)